

O TIO MARCOS D'A PORTELA

Os mandamentos d'o MARCOS
fora d' airexa, son seis:
facer á todos xusticia,
non casarse con ninguen,
falar o gallego enxebre,
cumprir c' o que manda a ley,
loitar pol-o noso adianto
con entusiasmo e con fé,
vestir calzós e monteira
peromnia sécula amen.

N-A CADEA.

Ano séutimo

Ourense 16 d' Agosto de 1885

Parrafeo noventa e un

POL-AS REIXAS.

N-esta postura cuásque me parezo a Macias o namorado, solamente que non estou *mal ferido*, nin medeu ainda por me chamar *mal pocado*. Reméxome n-a gayola como podo e sulago n-estes baños de sombra a xeito d' os peixes n-as augas d' o rio. Trece días levo n-a cadea e nin debezo nin medro. Sinto estranias por non respirar os libres, os ruxidores airiños d' as veciñas aldeas e báteme o corazon con mais forza cando escoito estrondar os foguetes de tres estralos, alá n-a calada noite, dende as foliadas que se fan n-as ermidas d' os arredores. Pero aquelas malancunias vánse como nubes de fume escorrentadas pol-o vento. ¡Que mais quixerá o xastre e múseco d'a murga de Banga pra que se lle rubisen os vérmes à chola que me ver acoradiño! ¡Como se lamberian de gusto os que con vimios de Pontareas e de Trives fixeron de presa e correndo esta gayola que m' armou aquel quisque, que pra aldraxe d' unha relembraida vila s' empoleirou n-a alcaldía!

¡Ora o demo! Non parés sinon qu' o melro que cando aletexa fora solamente asubia sin xeito, háse quedar caladiño ó verse n-a xaula, dispondó de tempo e vagar pra deprender a cantar por solfa!

Dempois que lle dea ós papés o tempero e logo que saya d' estas angueiras, xa terán ocasión os d' a runfla d' os caciques de saberen qu' o Tio MARCOS é un bô melro. Namentres vamos afiando o pico e porparando as liñas pra que faga d' agulla enfiada e lle colla n-a puntada a moitos hastur o redaño.

¡Que riseiros ollos non porá o Falparrón ó fixalos n-a estampa que aparés entr' as reixas e n-aquel centinela qu' a caron s' alcontra c' o fusil ó brazo! Pois fólgome d' elo; eu tamen me comprazo en qu' as inxusticias s' encabalen n-as xusticias, e son gustante (chocheiras de vello) en que de cando en vez anden soltos os que deberán estar n-a cadea, e se vexan entr' as reixas os que debían andar soltos.

Pol-o d' agora son un preso en estado de canuto, un preso feito de pacotilla pr' o caso que non se lembra, un criminal fósil, un preso con cadea... n-o rilós, un *quis vel quid* d' a cárcere, un *rara avis* d' o museo correucional d' o porvir, un arrestado feito de presa e correndo como se fan unhos zocos, unha cousa con mandamento de prisión, un representante d' os presos en pasiva, un paréntesis d' a gramáteca parda, unha mioca d' os estabrecementos penais, unha figura pr' os malos alcaldes, un cataprasma d' a pousada d' o

número dazasete, y-un perdoavidas de todolos zumezugas d' a curia, capaz de facer boas cantas arrautadas se fixeron dende Calomarde hastra Cánovas.

¿E vosté que será? Inda que a lua se convirta n-un pantrigo y-a auga d' o Miño en augardente, pra que tomen a parva todolos parvos que como vosté conece andan pol-o mundo, non pasará de ser *aqueloutro* que xa vosté sabe, e que reza o documentiño de marras.

Non me cabe n-a cabeza qu' estou n-esa gran alquitara de miserias e crímes que se lembra cárcere. 'O entrar n-ela metin sasenta e un garabanzos n-a faltriqueira pra contar os dias que teño que pasar atarabelado. Render, renden, pero xa se van valeirando. Hastr' os ratos que xa campan de calvos pol-o vellos, m' axudan e me poñen boa cara, apesar d' aqueles bigotazos canosos com' os d' un garda civil retirado. Tirei n-o chau os primeiros garabanzos sin parar mentes n-eles; pero dempois caindo n-a conta de que os meus novos amigos lle fincaban o dente, lonxe de tiralos ó desdén funos deixando cair á modiño. A runfla d'-os animaliños pónseme ós pés rebulideira como dicíndome:—¿Non cai outro garabanzo?—Non vin maneira mais delicada de m' amositar que cobizan que se m' acaben os garabanzos pra que como os páxaros polos aires, saia libre d' a cadea. Pois non para inda n-esto a simpatía que me teñen. A falta de garabanzos deron en rillar os *considerandos* e *resultandos* d' a sentencia, deixando solamentres tal como s' alcontra o promeiro *resultando*, que c' o gallo d' estar en gallego e de ser eles ratos rexionales, seica non s' estreveron a rillalo.

Por estas e por outras razões que non son d' o caso, alcóntromos ben de corpo e d' alma, ¿E de concencia? ¡María Santísima! Lonxe de me remorder, nin me pestanexa desde fixen o feito. Eu non sei si moitos poderán tamén decil-o mesmo.

A PONTE D' O DEMO.

I

Saude miña Galicia
pequeno anaco d' o ceo
que Dios puxo eiquí n-a terra
para qu' os homes en vendo
tanto feitizo acó xunto
maxinen que feiticeiro

e que fermoso e que doce
nou debe de ser o ceo.
Hay en tí, bosques sombrisos
e regatos marmoleiros
e fondosos vals froridos
e montoutos y-abankeiros
y-un ceo azul e fermoso
y-un mare quediuñ e imenso
y-antr' os arbres ascondidos
mil paxariños parleiros
e noites craras e cheas
de docísimo mesterio.
Esto és tí, miña Galicia,
esto tí és, n-a qu' eu vexo
eiquí n-un val, unha ermida
qu' enche de fervor o peito,
aló n-o erguido curuto
as ruinas d' un castelo:
d' un monte ó pé, brancas chouzas
as que d' o sol a os refrexos
somellan brancas pombiñas
voand' antr' un bosqu' espeso.
Esto és tí, miña Galicia,
pequeno anaco d' o ceo
que Dios puxo acó n-a terra
para qu' os homes, en vendo
tanto feitizo eiquí xunto,
maxinen que feiticeiro
e que fermoso e que doce
non debe de ser o ceo.

Galicia! Cando lonxe de tí m' eu alcontraba,
todolos meus recordos soyo eran para tí,
e ¡cántas! cantas veces cand' eu en tí pensaba
pol-as meixelas miñas o pranto rosbalaba...
¡quizais non volvería xa nunca mais eiquí!

Mais non tan malfadada comigo foi a sorte,
e quixo te volvese ¡miña Galicia! á ver,
e quixo que n-o trance tan triste coma forte
cand' os meus hosos veñ á reclamal-a morte,
n-o teu chanciño poida cova ó meu corpo ter.

Cantei miñas lembranzas en terra forasteira
e nadia os meus doores, Galicia, comprendiu;
mais hoxe qu' á tí volvo óhu terra feiticeira!
non verterei mais bágoas pois que vintura enteira
endes qu' á ver volvinche, meu corazon sintiu.

Non verterei mais bágoas! Contand'as tuas glorias
irei d' a miña prob' e triste lir' a o son,
y-eu pátria, d' os teus fillos chamarei ás memorias
contándolos antigas tradicionás historias
que pasman e s' ascoitan con admiracion.

Qué pouco son pra tanto? Qué non han valer nada
as cantigas qu' eu faga? Hastr' olvidal-o sei;
pro non en elas vexas jóhu miña pátria amada!
mais q'unha probe prenda d'unha alma antusias-
mada,
y-así comprido estonces meu afanar verei.

II

Fai centos de anos
que n-o seu castelo
vivian felices
cheos de contento
os condes d' Andrade,
á quenes o ceo
lles dera unha filla,
lles dera un luceiro,
pois era fermosa
canto poden sélo
n-a terr' as mulleres,
as frores n-o outeiro,
n-a mar as sirenias,
os anxes n-o ceo.
Minla se chamaba,
segun contos vellos,
que din qu' os amores
niño n-o seu peito
—com' o millor sitio—
d fin tiñan feito;
e din que gardaba
a nena o segredo
d' os seus amoríos,
d' os seus evaneos,
sin mostralo á nadia,
pois sempre tremendo
estaba, soubesen
amaba—¡mesterios
d' a yalma!—á homildoso
e probe mancebo
que d' un rio que corre
d pé d' o castelo
á outra veira tiña
d seu lar modesto.
Ledan se chamaba
y-era o seu emprego
coidar d' ás suas cabras
e d' os seus carneiros.
Era un pastor probe
aquele que n-o peito
ispertou de Minla
o amor: o mancebo
xentil er' y-aposto,
de longos cabelos
rizados; de ollos
moi grandes e negros,
de ollar dóce e triste...
Comprendías' o vélo
qu' encender poidera
de Minla n-o peito
un tan grand' amore
e tan verdadeiro.
Ama Minla e cala;
Ledan fai o mesmo
pr' d fin, seus amores
foron escubertos
pois andan n-a boca
de mozos e vellos
d' os us e d' os outros
maravilla sendo.

III

Era unha noite
triste y-escura;
todo en negrura
somida está.
Detras d' as nubes
a branca lúa
a lume súa
foi acochar.

N-unha barquiña
Ledan, lixeiro
o marmoleiro
rio cruzou
e d' o castelo
d pé correndo
suas maus batendo
Ledan chamou.

Por unha porta
a namorada
Minla saliu
e d' os amantes
rebustos brazos
n-os dóces lazos
a nena caiu.

Dempois n-a chouza
d' o namorado
xentil mancebo
est' olvidado
d' o mundo, a Minla
se consagrhou
e sobr' os xoves
o diós aado,
Copido, as suas
aás espallou.

IV

Entramentas n-a chouza s' alcontraban
Minla e Ledan
d' o seu amor segredo parolando
roxiu a tempestá.
Os antres qu' atopaba n-o camiño
dobraha o vendaval:
os lóstregos brilaban e tras d' eles
os roucos tronos aubíanse bruar...
As augas d' o Eume saironse d' o berce
y-ancharcharon o val.

Y-os amantes, estonces, asustados
d' o seu amor deixaron de falar.
Minla, abrazou, tremando
a seu ben, á Ledan
dicindolle: —Meu ben, vóume x' é hora
—Pro Minla, tí onde vas?
perguntouelle Ledan; deixa que pase
xiquer' o vendaval...
Pr' d fin Ledan, seu rogo conoscendo
qu' enutil era xa

O Tio Marcos d' a Portela.

entr' as augas chimpouse
à sua débre barca pr' agarrar
pro contr' as olas bravas
loita e reloita en van,
pois afrixida Minla mirar puido
sin os seus ollos fê lles dar
com' as augas d' o rio agurgulladas
cada vez ainda mais
arrastraban cosigo
o coitado Ledan
que Dios tan só dempois conoscer puido
adonde foi c' o seu cadábre a dar.

V

Minla espantada
quer entr' as sombras
escobrir algo
pro nada atopa.
Por Ledan chama
e soyó escoita
subial-o vento
coma resposta.
Estonces Minla
póstras' e chora
y-a Dios, chorando,
lle pide à volva
o seu castelo
antes qu' a aurora
co-a lume sua
qrebant' as sombras.
E pas' o tempo,
pasan as horas
y-a probe Minla
qu' en van invoca
de Dios o nome
destonces, louca,
casque sin vida
dí con voz rouca:
—Si o demo mesmo
posibre fora
antes qu' a lume
d' a branc' aurora
a espallar veña
as negras sombras
tender un ponte
riba d' as olas
porqu' o castelo
chegar eu poida.
eu lle daria
canto a sua boca
pedir poidera
por mais que fora
a miña vida.
Si quizáis tola
jay Dios! volvinme
Tí me perdoná.—
Ainda non Minla
estas parolas
habia dito
cando d' as olas
saiu un xóven
que perguntoulla

—¿Dasm' á tua y-alma
Minla?

—Si; doucha
si a pónete tendes
antes d' aurora
porqu' o castelo
tornar eu poida.

VI

Destonces, Minla
a namorada
viu acorada
unha asombrosa
triste vision
qu' a un tempo mesmo
enche de loito
y-alegra moito
seu corazon.

Milleiros
de demos
bruaban;
brincaban
voaban
corrian
pasaban
volvian
d' acá par' alá
as pilas
d' a ponte
labrando
e sentando
y-as pedras
sacando
d' o fondo d' o mar.

N-o ceo
os relampos
brilaban;
bruaban
os tronos
que daban
a os homes pavor,
y-as olas
d' o rio
muxian,
roxian,
en tanto
as vencian
d' o demo a lexion.

D' un lado
pr' o outro
mandando,
pasando
iba Satanás
a obra
qu' à hora
d' aurora
habia
xa feita d' estar.

VII

O galo
cantou
y-o demo
tremou.

O dia ib' axiña
n-Ourentre apuntar
y-apenas d' a ponte
vians' asomar
algús d' os pilares.
Destonces Satán
botou tan gran berro,
que s' óiu soar
á par d' o roxido
d' o atroz vendabal.

E cal si milagre fose,
a filla d' os condes víu
tanto aumental-os obreiros
que sono seu tal creiu.

A ponte avantando iba
n-o medio d' a confusion,
que d' a escuridá era própea
e de noite tal de error.

Caian súpeto-estadas
y-os obreiros de Satán
sostiñanse n-o mesmo aire
hastr' outra estada chegar.

¡Ante tal, d' espanto
enchias' o corazon,
y-o seu latir sentiría Minla
con mais precipitazon.

Pouco xa faltab' a ponte
e iba o dia x' alborear...
y-os obreiros traballaban...
e iba e viña Satanás.

VIII

Mais súpeto, d' unh' ermida
deixouse oír a campana,
anunciando que n-Ourentre
o dia xa despuntaba,
y-o seu son, aquela tropa
de demos e de pantasmas,
afundiuse d' o rio Eume
n-as agurgulladas augas.
Soyo Satanás n-a ponte
maldicindo se quedaba,
cando s' escotou soar
a segunda batelada.
—Minla, ven, díxoll' o demo,
eu levareit' a tua casa,
eu levareit' o castelo;
ven, que x' os teus pais t' agardan.

Minla, de Satanás quixo
fuxir todíña espantada,
pr' o demo seguiuna, e x' iba
n-os seus brazos á agarrala
cando n-a ermida sonou

a terceira badalada.
Satanás destonces, louco
guindou á Minla coitada
n-o chan y-él despareceu
d' o rio dentro d' as augas.

IX

Cando, xa dia, os veciños
tendid' a ponte miraron,
quedáronse cal parviños
c' o qu' eles s' admiraron.

A sua familia, o conde
chama, e qu' a vexa tamen;
pro Minla q'onda s' asconde
que non-atopou ninguen?

Somentres cando cruzado
s' houbo a ponte, s' alcontrou
o seu corpo nanimado
onde Satan o guindou.

¡Probe Minla! Quen pensara
d' o teu malfadado amor
que solasmentres durara
o que viv' a probe fror.

X

Dend' estonces chamouse aquela ponte
A PONTE D' O DEMO,
y-hoxe, hoxe Pontedeume se lle chama
e inda mozos e vellos
si lles perguntas quen a ponte fixo
dirán—Señor, o demo,
e contaranch' a historia d' os amores
de Minla, e d' o cabreiro
pernonciand' os seus nomes con visibre
relaxioso respeto.

MANOEL AMOR MEILAN.

ROSALÍA DE CASTRO.

N-o Liceo-Recreo d' a Cruña celebrarase ós
comenzos d' o videiro Setembre unha velada literaria
en laudes d' o xenio d' a nosa poesía galle-
ga moderna, de Rosalia Castro.

Premearánse catro composicións, duas en castelao e duas en gallego, que teñan mais de sa-
senta versos e menos de cen.

Os prémios, consistirán en pinturas de re-
lembados artistas.

O prazo pra remitir traballos arremata o 25
d' o mes que corre.

Un tribunal presidido pol-a insíne escritora
Emilia Pardo Bazán e composto de catro literatos
por ela escollidos, xuzgará o mérito d' as com-
posicións presentadas.

En cousas d' esta natureza non é xusto nin patreótico aduanar con críticas e reparos; mais como gallego enxebre que son, e nemigo de címonias e carántulas, direi que me parece cativo o prazo que se concede, que non me sona ben que se lle ofrezan os poetas pinturiñas como si foran pequerrechos d' a escola e que estreitais n-unha corentena de versos é afogar a inspiracion, cortar as áas d' o xenio e botarlle un rebolo a fantesía, como si fose un ferrado de millo.

{Non teria mais conta que o prémio consistise n-un dipromo de socio de mérito d' o Liceo-Recreo d' a Cruña e que a estension d' os versos se deixase á libertá d' os autores?

Si cicais vou descamíñado e ninguen pensa coma min, dispensen a descortesia e morra o conto.

¡AY QUE MIÑÁN!...

Pasei unha noite en Lamas;
levántame pol-a fresca
e fun a pelal-a pava
estumballado n-a herba
á debaixo de uns castaños
que están pretiño d' a eirexa.
Sobre unha perna unha mau
e outra baixo a cabeza,
casqu' me pegab' o sono
cando vin vir a Carmela
traguend' o gando d' a corda
mui feitiñ' e mui direita,
que n-hay outra nena nova
mais cobisada n-a aldea.
Ten o color d' o senteo,
os lábios com' a sireixa,
dous ollos como duas moras
cando é o tempo d' elas
é un falar que volve tolo
á un home s' a oye cerca.
Gasta pañuelo n-o cuello
escalrata e con senefa
de froriñas mui miudas
con follinás amarelas;
traguia cinco medallas
colgadas n-a part' ezquerda
d' o xustillo, e unha figura
muy laboreada e negra;
a camisiña era branca
de liño d' a nosa terra
e estaba muy pregadiña
n-os puños e n-as hombreiras;
refaixo de tarazona
que non cobre moit' a perna,
e uns zocos ¡ay! que zocos
os zoquiños de Carmela...
¡Veni' á Dios quen tal cortou!
¡Nunc' as suas mañas perda!
Como aquel que quer parola
funm' agarimando á ela,
porgunteille pol-os pais
sin conosellos seqnera,

pol-o cura, pol-a ama
e por tod' a parentela.
Contestoume con agrado
com' aquel que non resela,
díxome a historia de Xan,
un novio que foi pr' à guerra,
qu' er' o mozo mais garrido
e mais listo pra regueifa.
Faloume d' a señá Blasa
que bot' as cartas n-a feira
pr' os que van á perguntar
si cheg' a carta d' Améreca.
Dixo qu' a ama d' o cura
comeu fabas n-a cuaresma,
que lle sob' a roupa diante
e lle baixa n-a traseira,
mais outras cousas que agora
non me veñen á cabeza.
Collinlle a mau sin querer
e sin querer aperteilla,
dixenlle catro... ben ditas,
sin arrodeos e andrómenas
entendeume... eu entendina...
e d' esto xa mais non sepian.
Pra acabar solo direi
que tiña n-a faltriqueira
un ichavo d' a fortuna,
frangullas de pan resésigas
e un dente d' allo qu' é bo
para escorrentar as meigas.
Est' é a historia d' a miñán
que deitado sobre a herba
pasei certo dia en Lamas
parolando con Carmela.

(D' O Cicron.) X. P.

Anque me vexo n-a cadea estou n-o cabo d' a
rua n-o tocantes á esculca d' o que pasa n-a vila.
Sei que anda un oso pol-a alameda, un oso que
non fai moito tempo que me pareceu lobo; sei
que dous namorados pónense á parrafear de noite
alá pol-o cruceiro d' a ponte por mais qu' esba-
ran n-as herbas; sei que catro maestras d' escola
foron pasadas ó Xuzgado pol-o tenor d' a Porta
d' Aire; sei que rifaron dous futuros cuñados e
que o hirnau d' a rapaza lle guindou a punta d'
a nariz d' unha navallada ó noivo en canuto, e
sei que dinantes d' apardecer e cando o sol se
bota de sulago pol-o poniente, o noso perito-poe-
ta Xan d' a Coba, dando de mau ós Cristos co-as
pernas trocadas, ás novenas que lle saen óperas,
ó sán Antonios con cara de gardas civís y ós

drainas que s' asomellan á *Boletis oficiales*, vai á paso de lebre camiño d' o Castelo. O pai (con perdon) d' *O Tio Faceto* á boa hora se lembra de rondar á xeito de fantasma as portas d' a casa onde viven e non sei si beben duas lindas e churrusqueiras rapazas. De vello gaiteiro.

E como se divirtirán as endiañadas, oubindo recitar anacos d' a *Bella ourensá*, trozos en ermo d' os *Avisos do labrador* e salayos esnaquizados á berros d' as *Benditas ánimas*.

D' as rapazas d' Ourense escámase D. Xan.

E non é solo, pois tamen outros andan ben escamados.

Un doctor italiano
contr' o cólera deume esta receta:
«d' as mulieres fuxir como d' o lúme,
beber viño por xerras,
podendo ser d' o mais cheiroso e vello
que haxa n-a bodega,
e rindo e trouleando
tomar as cousas tal e como veñan.
¿Que morren trinta e sete cada dia?
¡pois que lles boten terra!
Pra lle dar os microbios un disgusto
velos con indiferencia,
facer co-eles cal se fai con Cánovas...
¡Como si non-o houbera!

A tradicion *A ponte d' o demo*, que vay n-este parrafeo, é d' o libro *Treboadas*, que viu a luz fay poucos dias n-o Ferrol, escrita pol-os aven-taxados e novos poetas señores Amor Meilan e Muñiz e Bailli.

O tomío recoméndollo a aqueles d' os meus compañeiros de monteira que cobicen alcontrar recreativa leutura animada pol-os latexos d' amor à terriña.

Alabado sea Dios, que xa encontraron os maestros d' escola co-a forma d' o seu zoco.

Eles coidaban que todo habia de ser insinar rapaces e non cobrar un carto, andar mortos de fame, e ser criados de tod' a xente d' o Aumento dendeis d' o alcalde hastr' o porteiro, con outras moitas ventaxas d' o oficio que de sabidas se calan...

¡Vállachos xuncras que crérón que lles iba a durar moito tempo esa vida de calóndriga en tempos republicanos!...

Pois non señor, que pra algo habia d' haber unha capital que se chama Cuenca, un gobernador n-ela que se chama Meseguer, e un *Boletin Oficial*, onde ademais d' as listas eleitorales e outras falcatruas publica o dito gobernador cada circular que me río eu d' os rayos e d' os pedriscos d' as últimas tormentas, e d' o cólera e de Vilaverde, todo xunto,

Pois unha d' estas circulares caiu sobre os fracos lombos d' os maestros d' escola como si fosse unha chuvia de fungueirazos. N-ela dempois

de chamarles pouco caritativos e outras froles pol-o xeito, dicelles que non deberan apartarse d' a cabeceira d' os enfermos d' o cólera, porque ese é deber seu, e non d' os médecos, nin d' as autoridáis, nin d' os cregos...

Védel-o demo, e que cousas lle saen d' a ca-chola á estos gobernadores que agora s' estilan.

E por si esto era pouco, ainda pra que se consolen, dí que os tales maestros deben á beninidade e cachaza d' o Goberno que lles dá o pan (que non llo dá, quixo decir) o que non-os aforque provisionalmente, sin formarles causa xiquera.

E será moi capaz de facelo si se lle sube o fume ás narices, que xa sabemos como as gastan os poncios canovistas, y-o de Cuenca é d' os en-xebres. ¡Dios ll' o conserve moito tempo por alá;

A min tampouco me parece mal que lles aper-tén o gañote si ll' o alcotrnan, pois c' o esfameados y-espiritados que andan, vai haber que afor-calos en efficie como n-los benditos tempos d' o Santo Oficio. Pero ó mesmo tempo, como non é causa de que s' acaben as escolas, propón que se cubran as vacantes con axentes d' orden pú-brico d' os que mais se distinguisen n-a derradeira vilaverdada.

D' esta maneira os rapaces andarán direitos, porque xa é sabido que ten medo quen ten aquell outra cousa, y-esa témtola todos pra servir ó Goberno.

E de faguerse esto propón tamén que se nome-rentor d' esa Universidá d' o porvir ó actual gobernador de cuenza.

E sobre todo non olvidarse d' aforcar á eses larpeiros d' eses maestros. ¡Que vayan á ensinar de balde ó inferno!

CORREO D' O TIO MARCOS.

D. M. A., Santiago.—Recibin tres pesetas pol-a sua suscripción hastr' os derradeiros d' este ano.

D. B. S., Carballiño.—Recibin seis pesetas pol-a sua suscripción hastr' os derradeiros d' Agosto d' o ano que ven.

D. V. B., Cruña.—Enteirado d' a sua carta.

D. M. D., Santa María de Nieva.—Recibin seis reás pol-a sua suscripción hastr' os derradeiros d' Outubre.

D. F. A., Monterroso.—O mesmo.

D. X. G. V., Cea.—Recibin tres pesetas pol-a sua suscripción hastra fin de Xaneiro d' o ano que ven.

O TIO MARCOS D' A PORTELA PARRAFEOS GALLEGOS

Sai á luz en Ourense todolos domingos en oito páxinas en fólio, contendo artículos de costumes, poesías, esemérides, cantares e contos d'o país gallego.

SUSCRICION

Seis reás cada tres meses.

ADMINISTRACION

Alba, 15, Ourense.

O pago d' as suscricions é por adiantado.—Os números soltos vénndense á dez centimos de peseta.
— Os pagos faranse en letras d' o xiro.

A COMPETIDORA D' A NEVE GRAN FRABICA DE GASEOSAS,

OURENSE—Rua de San Miguel, 16, baixo, conserxería d' a Union—OURENSE

Non terlle medo a raxeira
d' o sol, nin tampouco ó colera
namentres haxa n-a Union
os sifós de gaseosas;
con levar n-a faltriqueira
dez cadelas en dez rodas,
pidir un sifón, e darlle
a un gancho que ten á volta,
pol-o canuto dianteiro
sai un auga que consola,
é fresquiña como a neve
anque parés que afervoia:
fai ó bebela, n-os labeos
non sei que xuncras de cóxegas,

que parés que os anxeliños
as maus n-cs poñen n-a boca;
tanto n-os refresca e prace
cando pasa pol-a gorxa,
que asemella a auga d' o ceo
que por embudo n-os botan,
e cai d' un xeito n-o estomago
qu' o refrixera e conforta.
Non houbo un home n-o mundo,
que bebendo gaseosa
morrrese de indigestion
ou sentise a sede loba.
porque vos é unha bebida
que com' ela non hay outra